

M.G. McKeown & I.L. Beck, Making sense of accounts of history: why young students don't and how they might.

In: G. Leinhardt, I.L. Beck & C. Stainton (eds.) (1994). *Teaching and Learning in History*. Hillsdale / Hove: Lawrence Erlbaum. pp. 1-26.

[Arie Wilschut]

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het onderzoek dat Beck en McKeown hebben gepubliceerd in de volgende artikelen:

Beck, I. L., McKeown, M. G., Omanson, R. C., & Pople, M. T. (1984). Improving the comprehensibility of stories: The effects of revisions that improve coherence. *Reading Research Quarterly*, 19 (3), 263-277.

Beck, I. L., McKeown, M. G., & Gromoll, E. W. (1989). Learning from social studies texts. *Cognition and Instruction*, 6, 99-158.

McKeown, M. G., & Beck, I.L. (1990). The assessment and characterization of young learners' knowledge of a topic in history. *American Educational Research Journal*, 27, 688-726.

Beck, I. L., McKeown, M. G., Sinatra, G. M., & Loxterman, J. A. (1991). Revising social studies text from a text-processing perspective: Evidence of improved comprehensibility. *Reading Research Quarterly*, 26, 251-276.

Loxterman, J. A., Beck, I. L., & McKeown, M. G. (1994). The effects of thinking aloud during reading on students' comprehension of more or less coherent text. *Reading Research Quarterly* 29, 353-367.

Beck, I. L., McKeown, M. G., & Worthy, M. J. (1995). Giving a text voice can improve students' understanding. *Reading Research Quarterly* 30 (2) 220-238.

1 Theorie. Op basis van onderzoek van anderen stellen de auteurs de volgende uitgangspunten vast over het leren uit teksten:

- Wie een context kent, haalt meer informatie uit een tekst.
- Als de informatie in de tekst goed georganiseerd is, maakt dat veel uit, omdat de lezer dan verwachtingen kan hebben over wat er verder zal volgen.
- Samenhang in de tekst is ook belangrijk.

Onder invloed van deze factoren kan het voorkomen dat het lezen van een tekst niet slechts neerkomt op herhalen van de erin voorkomende feiten, maar dat er gedachten uit de tekst echt worden begrepen: *understanding ideas rather than recitation of facts*.



2 Analyseren van schoolboekteksten op basis van bovenstaande theorie. Eerst de hoofdgedachte of het idee vaststellen dat kennelijk moet worden overgebracht en dan nagaan of er middelen worden ingezet die het waarschijnlijk maken dat dit ook gebeurt. Conclusies: er wordt teveel verwacht van de voorkennis van de leerlingen-lezers, en er is weinig samenhang in de teksten.

3 Onderzoek onder leerlingen om te zien of bovenstaande bevindingen over de schoolboekteksten inderdaad kloppen. Voorkennis van leerlingen gecontroleerd (weinig aanwezig) en vervolgens nagaan wat ze uit de teksten opmaken. Conclusie: er komen alleen oppervlakkige feiten uit, de essentie van de tekst wordt inderdaad niet begrepen (in het voorbeeldgeval: de kwestie van 'representation' in verband met 'taxation' in de Amerikaanse revolutie).

4 Experiment: teksten herschrijven met meer samenhang en expliciete uitleg van sleutelconcepten als 'representation'. Uitkomst: leerlingen haalden significant meer uit de tekst.

5 Toch bleven er nog steeds problemen. Nieuw experiment, nu ingezet op de andere sleutfactor: achtergrondkennis. Info over de partijen in de revolutie (Britten en kolonisten) vooraf leverde inderdaad betere leesresultaten op, maar de factor samenhang (zie 4) leek een sterkere invloed te hebben.

6 Onderzoek naar wat teksten 'interessant maakt'. Het erin stoppen van verleidelijke details (anekdotes, e.d.) is niet per se werkzaam, want ze kunnen afleiden van de kern van wat moet worden overgedragen. De kunst is dus de verleidingen er zodanig in te stoppen dat ze de essentie juist vertolken. Vergelijking van populaire jeugdboeken met schookboeken laat zien dat de laatste *flat and voiceless* zijn en een *fairly consistent level of dullness* vertonen. Sleutelfactoren die een tekst interessant maken:

- activiteit
- oraliteit
- connectiviteit

Dus: handelende en sprekende personen, en gedachtegangen die verbindingen leggen met de lezer ('wat moesten ze doen?').

7 Zo maakten ze vier versies van teksten:

- De originele schoolboektekst
- De schoolboekstekst herschreven (uitleg en samenhang)
- De originele tekst 'voiced'
- De herschreven tekst 'voiced'

De laatste versie zorgde ervoor dat leerlingen significant beter scoorden.

8 Engaged readers: laat leerlingen telkens stoppen met lezen en recapituleren en reageren.

9 Questioning the author: Maak het schoolboek minder gezaghebbend, laat zien dat het de opvattingen van een auteur zijn die hij soms niet zo duidelijk opschrijft. Laat de leerlingen vragen stellen bij de tekst: wat kan de schrijver bedoeld hebben?

Ook de laatste twee strategieën leverden betere resultaten op.

Schoolboeken moeten minder leerstof in langere teksten behandelen, waardoor meer leertijd wordt besteed aan minder stof. Daardoor wordt het beter begrepen. Dat verdient de voorkeur boven oppervlakkige non-kennis over veel stof.